

บันทึก

เรื่อง การขอเบิกค่าตอบแทนเป็นกรณีพิเศษ สำหรับข้าราชการซึ่งปฏิบัติงาน
ที่สำนักงานคณะกรรมการติดต่อชายแดนไทย-กัมพูชา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๑๖๔๙๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการต่างประเทศขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการแก่ข้าราชการซึ่งปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการติดต่อชายแดนไทย-กัมพูชา เป็นค่าตอบแทนกรณีพิเศษตามอัตราค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการต่างประเทศ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายสุชัย พานิชภักดิ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นของกระทรวงการคลัง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในข้อกฎหมายว่าคณะรัฐมนตรีจะสามารถอนุมัติยกเว้นเป็นกรณีพิเศษได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กระทรวงการต่างประเทศได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๐๑๐๘/๑๐๗ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๘ เพื่อให้ข้าราชการประจำสำนักงานคณะกรรมการติดต่อชายแดนไทย-กัมพูชาได้เบิกเบี้ยเลี้ยงพิเศษในอัตราต่างประเทศ เนื่องจากโดยภารกิจการปฏิบัติงานของสำนักงานฯต้องประสานงานกับฝ่ายกัมพูชาในดินแดนกัมพูชาเป็นประจำ และชั้นต้นได้พิจารณาให้ตั้งสำนักงานฯขึ้นที่เมืองปอยเปต ประเทศกัมพูชา แต่เนื่องด้วยความไม่ปลอดภัยในด้านต่างๆ อันเป็นการไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและการปฏิบัติงานของข้าราชการ รวมทั้งทรัพย์สินของทางราชการไทย จึงได้จัดตั้งสำนักงานฯขึ้นในดินแดนฝั่งประเทศไทย ที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วแทน โดยในการปฏิบัติงานยังได้เดินทางไปในประเทศกัมพูชาอยู่เป็นประจำ จนกระทั่ง ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สถานการณ์ในกัมพูชาได้กลับเข้าสู่สภาวะปกติ จึงปิดสำนักงานฯ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ เป็นต้นมา

ต่อมาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทักท้วงว่าการเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยเบิกเกินสิทธิไปเป็นจำนวน ๑,๐๙๓,๔๕๐ บาท จึงขอให้เรียกคืนเงินดังกล่าวและส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้

ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการของสำนักงานฯที่ผ่านมาจนถึงปีงบประมาณ ๒๕๓๙ แต่กระทรวงการต่างประเทศอ้างว่าได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้กระทรวง

การคลังพิจารณาทบทวน และให้กระทรวงการต่างประเทศเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของข้าราชการที่สำนักงานคณะกรรมการติดต่อชายแดนไทย - กัมพูชาเป็นค่าตอบแทนกรณีพิเศษตามอัตราค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว ซึ่งกระทรวงการคลังแจ้งว่าเป็นการขัดกับหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ จึงไม่อาจพิจารณาอนุมัติได้ และหากกระทรวงการต่างประเทศมีความจำเป็นไม่สามารถปฏิบัติตามข้อทักท้วงของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลังได้ ก็สามารถนำเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕) เห็นว่า เมื่อระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๒๑ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดไว้ในข้อ ๕๓ ในหมวดว่าด้วยการจ่ายเงินว่า เจ้าของงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง อันมีความหมายว่าคณะรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะอนุมัติการจ่ายเงินงบประมาณได้ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงอาจอาศัยอำนาจตามข้อ ๕๓^๒ แห่งระเบียบดังกล่าวที่จะอนุมัติค่าตอบแทนกรณีพิเศษในกรณีนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานฯได้เสร็จสิ้นลงแล้ว และข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับเงินไปแล้วทั้งข้าราชการบางคนได้พ้นจากราชการและบางคนได้เสียชีวิตไปแล้ว ฉะนั้น เพื่อมิให้มีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินและหน้าที่ในการคืนเงิน คณะรัฐมนตรีจึงอาจมีมติเพื่ออนุมัติค่าตอบแทนให้เป็นกรณีพิเศษเท่าจำนวนเงินส่วนที่เบิกเกินจากค่าเบี้ยเลี้ยงที่พึงได้รับ ซึ่งโดยผลจากมติในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ไม่ต้องการเบิกเงินใหม่หรือขอใช้เงินคืนในส่วนที่เบิกเกินดังกล่าวต่อไป

^๑ มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำส่งคลัง ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๑.ล๑

๑.ล๑

^๒ ข้อ ๕๓ เจ้าของงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง

การได้รับเงินจากคลังไปแล้วไม่ปลดเปลื้องความรับผิดชอบของเจ้าของงบประมาณที่จะต้องดูแลให้มีการจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันเป็นไปตามวรรคแรก

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๕๓